

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí

Kounicova 688/26, 602 00 Brno

V Brně dne 09.12.2019

Č.j. UDH-03408/2019

Sp.zn.: S-UDH-00771/2019

Protokol o kontrole

podle § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“)

Označení kontrolního orgánu

Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (dále jen „Úřad“)

IČO: 05553466

Sídlo: Kounicova 688/26, 602 00 Brno

ID DS: psn9irb

Označení kontrolujících osob

Mgr. et Mgr. Jiří Navrátil, Ph.D., číslo průkazu člena 004 (vedoucí kontrolní skupiny),

Ing. Vlastimil Závadský, číslo průkazu pověřeného zaměstnance 006, člen kontrolní skupiny,

Mgr. Monika Strnadová, číslo průkazu pověřeného zaměstnance 008, členka kontrolní skupiny

Označení ustanovení právního předpisu vymezujícího pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly

§ 16f odst. 1 písm. a) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a § 19f písm. a) a písm. g) zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

Označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání

Kontrola provedena bez přizvaných osob.

Označení kontrolované osoby

REALISTÉ, IČO 05632595, se sídlem Pod višňovkou 1661/33, 140 00 Praha

Označení předmětu kontroly

Kontrola financování volební kampaně v rámci voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 20. – 21. 10. 2017 a hospodaření politického hnutí v době od dvou měsíců před začátkem volební kampaně do konce kalendářního roku (tedy od března do prosince 2017).

Kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena, a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden

Doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolované osobě dne 13. 3. 2019.

Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden

Kontrola a vyhodnocení podkladů, které byly kontrolovanou osobou předány v rámci kontrolních úkonů, které proběhly v sídle Úřadu dne 13. 8. 2019. Kontrola a vyhodnocení se uskutečnilo dne 4. 11. 2019.

1.	Průběh kontroly.....	4
2.	Rozsah kontroly a výchozí podklady kontroly.....	5
3.	Skutečnosti bez kontrolních zjištění.....	9
3.1	Kontrola dárců.....	9
3.1.1	Předmět kontroly.....	9
3.1.2	Kontrolní zjištění.....	9
4.	Kontrolní zjištění.....	10
4.1	Akce v rámci kampaně propagované na facebookovém profilu strany.....	10
4.1.1	Předmět kontroly.....	10
4.1.2	Vyžádané podklady.....	10
4.1.3	Kontrolní zjištění.....	10
4.2	Položky v části IV. Výdaje na volební kampaň ve Zprávě o financování volební kampaně (volby do PS ČR 20. - 21. 10. 2017).....	12
4.2.1	Předmět kontroly.....	12
4.2.2	Vyžádané podklady.....	12
4.2.3	Kontrolní zjištění.....	12
4.3	Volební kampaň v tištěných médiích.....	13
4.3.1	Předmět kontroly.....	13
4.3.2	Vyžádané podklady.....	14
4.3.3	Kontrolní zjištění.....	15
4.4	Namátková kontrola provozních výdajů vynaložených v rámci voleb do Poslanecké sněmovny v roce 2017.....	16
4.4.1	Předmět kontroly.....	16
4.4.2	Vyžádané podklady.....	16
4.4.3	Kontrolní zjištění.....	16
4.5	Úvěr pro financování volební kampaně.....	17
4.5.1	Předmět kontroly.....	17
4.5.2	Kontrolní zjištění.....	19
5.	Shrnutí.....	21
1.	Poučení.....	24

Použité zkratky a synonyma

Úřad, kontrolní orgán	Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí
Zpráva, ZFK, zpráva o financování kampaně	Zpráva o financování volební kampaně
Realisté, kontrolovaná osoba, politická strana, strana	REALISTÉ, IČO 05632595, se sídlem Pod višňovkou 1661/33, 140 00 Praha
Volební zákon, zákon o volbách	Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o politických stranách, zákon o sdružování	Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů
Správní řád	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
Kontrolní řád	Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů

Protokol se odkazuje na některé bankovní účty kontrolované osoby. Jedná se o následující konta a jejich označení v účtové osnově:

Číslo účtu dle účtové osnovy	Popis	Dále jen
682.100 - peněžité dary, 682.900 nepeněžité dary	Účet veden u České spořitelny, a.s. – č.ú. 4757117399/0800	provozní účet
221.200 volební výdaje 221.400 volební účet	Účet veden u České spořitelny, a.s. – č.ú. 4757104379/0800	volební účet
314.100 poskytnuté provozní zálohy, 321.100 dodavatelé, 325.100 ostatní závazky	Účet veden u Raiffeisenbank a.s. – č.ú. 201822/5500	Provozní účet

1. Průběh kontroly

Kontrolní orgán vedl kontrolu vůči kontrolované osobě dle příslušných ustanovení kontrolního řádu. Kontrola byla dle ust. § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu zahájena dne 13. 3. 2019 doručením Oznámení o zahájení kontroly, č.j. UDH-773/2019 (dále jen „oznámení“) do datové schránky kontrolované osoby. Kontrola byla v této fázi koncipována jako distanční, tj. byly vyžádány konkrétní materiály (faktury, smlouvy a další účetní doklady) a vyjádření kontrolované osoby ke konkrétním materiálům a skutečnostem. Kontrolované osobě byla poskytnuta lhůta 21 dní na dodání požadovaných informací a materiálů, tedy lhůta do 3. 4. 2019.

Kontrolovaná osoba Úřadu část příslušných materiálů spolu s komentáři dodala prostřednictvím e-mailové korespondence dne 2. 4. 2019. E-mail byl kontrolním subjektem zaevidován pod č.j. UDH-03234/2019. Kontrolní orgán všechny dodané materiály analyzoval a vzhledem k faktu, že dodané podklady neodpovídaly rozsahu stanovenému v oznámení, byla kontrolovaná osoba prostřednictvím Vyrozumění o pokračování kontroly, č.j. UDH-01878/2019, vyzvána k jejich doplnění. Spolu s doplněním chybějících materiálů Úřad kontrolovanou osobu vyzval k objasnění skutečností, které z vyplynuly z analýzy. Současně s tím byly také vyžádány kopie písemností souvisejících s náklady volební kampaně a nově byly do vyžádaných podkladů k provedení kontroly začleněny prvotní doklady k provozním výdajům kontrolovaného subjektu v roce konání voleb do Poslanecké sněmovny PČR (2017) a také darovací smlouvy za týž kalendářní rok. Předmětné vyrozumění bylo kontrolované osobě doručeno dne 17. 6. 2019.

V rámci předmětného vyrozumění bylo stanoveno, že kontrola bude, s ohledem na hospodárnost celého procesu, koncipována jako kontrola na místě. Po předchozí telefonické domluvě s kontrolovanou osobou bylo pokračování kontroly naplánováno na 18. 6. 2019.

Kontrolovaná osoba na vyrozumění o pokračování kontroly reagovala prostřednictvím e-mailové korespondence (č.j. UDH-323/2019) dne 17. 6. 2019, v rámci níž zažádala o přesunutí kontroly na místě. Důvodem žádosti byl argument nedostatečného administrativního zázemí (kontrolovaný subjekt se již začal připravovat na ukončení své činnosti) a nutnosti komunikovat s regionálními články kontrolované osoby. Úřad žádosti vyhověl a po vzájemné dohodě bylo konání kontroly na místě (v sídle Úřadu) stanoveno na 13. 8. 2019.

Na jednání dne 13. 8. 2019 kontrolovaná osoba kontrolnímu orgánu dodala požadované dokumenty a poskytla vysvětlení nejasných nebo problematických výdajových položek a zdůvodnila přetrvávající nejasnosti či absenci dokumentů. Z tohoto kontrolního dne byl pořízen úřední záznam č.j. UDH-02558/2019, který kontrolovaná osoba podpisem autentizovala.

Kontrolní orgán všechny dodané podklady k provedení kontroly následně prověřil a analyzoval, a výsledky této analýzy byly pokladem tohoto protokolu.

2. Rozsah kontroly a výchozí podklady kontroly

V oznámení o zahájení kontroly č.j. UDH-773/2019 ze dne 8. 3. 2019 kontrolní orgán požádal kontrolovanou osobu o zaslání těchto podkladů:

1. **Položky v části IV. Výdaje na volební kampaň ve Zprávě o financování volební kampaně** (volby do PS PČR 20.-21.10. 2017)
2. **Akce v rámci kampaně propagované na facebookovém profilu strany:**
 - „Akce obrněný transportér“ (Plzeňský kraj, 5/10/2017)
 - „LED žárovky“ (Cheb, Sokolov, Karlovy Vary, 3/10/2017)
 - „Akce s hudebním doprovodem Romana Dragouna“ (Brno, 13/10/2017)
 - „Workshop na téma inkluze“ (Ostrava, 15/10/2017)
3. **Elektronické kopie veškerých účetních dokladů souvisejících s volební kampaní v tištěných médiích (tj. noviny, časopisy, apod.).** Jedná se o reklamu v periodických vydávaných společnostmi BAUER MEDIA PRAHA v.o.s., Borgis, a.s., Burda Praha, s.r.o., CN Invest a.s., CZECH NEWS CENTER a.s., Kovohutě Příbram nástupnická, a.s., Mafra, a.s., VLTAVA LABE MEDIA, a. s.
4. **Elektronická kopie úplného výpisu z karty „kampaně“ v sekci „správce reklam“ u následujících veřejných profilů sociální sítě Facebook,** které politická strana využívala pro volební kampaň při volbách do PS PČR, a to **za období 1.5.2017 – 30.10.2017** (v běžném grafickém formátu, např. JPEG, PDF, apod.):
 - Petr Robejšek
 - Daniela Lusková
 - Antonín Fryč
 - Michal Moroz
 - Alexander Tomský
 - Petr Klega
 - Martin Lank
5. **Elektronické kopie následujících dokumentů souvisejících s úvěrem pro financování volební kampaně:**
 - Smlouva o úvěru číslo CZK 46/OAO/2017 ze dne 19.10.2017 uzavřená mezi J&T Banka, a.s. a politickou stranou REALISTÉ
 - Veškeré bankovní výpisy z úvěrového účtu vztahující se k této úvěrové smlouvě
 - Smlouva o poskytnutí bankovní záruky číslo 8/2017/BZ ze dne 19.10.2017 uzavřená mezi Privatbanka, a.s. a politickou stranou REALISTÉ
 - Veškeré bankovní výpisy z účtu vztahujícímu se k této záruce
 - Smlouva o postoupení pohledávky (18 395 416,68 Kč) ze dne 19.12.2017 uzavřená mezi Privatbanka, a.s. a panem Markem Dospivou
 - Veškeré bankovní výpisy z bankovního účtu vztahujícímu se k postoupení této pohledávky

6. Položková hlavní kniha za účetní rok 2017 v elektronické podobě s popisem transakcí ve strojově čitelném formátu (např. MS Excel).

V průběhu kontroly byly tyto body konkretizovány a v některých případech si kontrolní orgán v návaznosti na zjištěné skutečnosti vyžádal další materiály, a to na základě Vyrozumění o pokračování kontroly:

- 1. V části IV. Výdaje na volební kampaň ve Zprávě o financování volební kampaně (volby do PS PČR 20.-21.10. 2017) kontrolní orgán požádal o předložení objednávek a dodacích listů k těmto fakturám:F.č. 170100298 (XANTIPA AGENCY s.r.o.)
 - F.č. 2017002 (F&E. communications, s.r.o.)
 - F.č. 2017003 (F&E. communications, s.r.o.)
 - F.č. 172000822 (Dům kultury města Ostravy, a.s.)
 - a dále k fakturám od I. Pištory vystavených dne 2/6/2017 a 1/7/2017.
1. K následujícím fakturám Úřad požádal o předložení veškerých objednávek a dodacích listů.
- F.č. 2117029886 na 64 947 Kč – Inzerce 5+2 HK MAFRA
 - F.č. 3000000860 na 1 700 Kč – Inzerce v Chlumeckých listech
 - F.č. 211702236 na 16 000 Kč – Inzerce Noviny Zlínského kraje
 - F.č. 1040000508 na 3 480 Kč – Inzerce Zpravodaj Nový Bydžov
 - F.č. 3700425 na 32 525 Kč – Inzerce v inzertních novinách ORIN
 - F.č. 2176102768 na 2 710 Kč – Inzerce v deníku Právo
 - F.č. 1717019012 na 15 652 Kč – Inzerce Ústecký deník VLM
 - F.č. 01710361 na 26 345 Kč – Kampaň v Jihočeských týdenících
 - F.č. 20171590 na 4 658 Kč – Inzerce Váš Region MSL
 - F.č. 20171690 na 6 050 Kč – Inzerce Váš Region PLZ
 - F.č. 2017280 na 4 358 553 Kč – Inzerce 5/17
 - F.č. 2017336 na 8 808 731 Kč – Inzerce 6/17
 - F.č. 1717019582 na 6 965 Kč – Inzerce Opavském deníku VLM
 - F.č. 1717018208 na 12 098 Kč – Inzerát v deníku Extra
2. Úvěr pro financování volební kampaně:
- Úřad požádal o nahlédnutí odpovědi(vyjádření) strany Realisté na Žádost o udělení souhlasu s postoupením pohledávek od Privatbanky, č.j. 220/2017/670 ze dne 5.12.2017.
3. Úřad požádal o nahlédnutí do objednávek, faktur a dodacích listů za úhradu následujících výdajů:

č. dokladu	popis	částka (Kč)	datum
217180B	Tisková inzerce	8 808 731,23	30.06.2017
217133	Tisková inzerce	4 358 553,67	31.05.2017
217134	Pronájem reklamních ploch	2 784 608,09	31.05.2017
217337	Pronájem reklamních ploch	1 998 054,00	13.10.2017
217271	Pronájem reklamních ploch	1 996 651,00	30.09.2017

217180A	Pronájem reklamních ploch	1 813 356,11	30.06.2017
ID006	nepeněžní výdaje k volbám dle přílohy	1 479 288,91	31.12.2017
217217	Reklamní předměty s brandingem	655 820,00	23.08.2017
217217	Reklamní služby, reklamní předměty	624 058,00	23.08.2017
217158	Propagační zajištění akce 11.6.2017	508 200,00	16.06.2017
217361	Tisk a roznoš letáků	355 147,10	19.10.2017
217330	Promo akce	280 091,00	11.10.2017
217406	Služby	250 000,00	23.10.2017
217283	Reklamní předměty	220 997,00	22.09.2017
217403	Volební kampaň	220 000,00	20.10.2017
217334	Výlep plakátů	148 286,00	12.10.2017
217200	Produkční zajištění roadshow	146 360,00	31.07.2017
217362	217362 Inzerce na sloupech 140 118,00 0,00 20.10.2017 321101	140 118,00	20.10.2017
217367	Letáky	135 750,29	24.10.2017
217358	Grafické práce	126 166,70	19.10.2017
217273	Propagační trika	126 166,70	29.06.2017
217274A	úprava projektu	110 412,50	06.10.2017
217432	reklamní předměty - perníčky České Budějovice	109 989,00	31.12.2017
217409	Poradenská a analytická činnost kampaň	90 000,00	23.10.2017
217379	Roznášení letáků	83 443,10	24.10.2017
217402	Analytické práce	76 000,00	22.10.2017
217278	PR služby	70 000,00	25.08.2017
217259	Reklama	64 947,00	21.09.2017
FB170053	reklama na Facebooku	18 133,41	05.06.2017
FB170026	reklama na Facebooku	18 022,66	03.05.2017
FB170031	reklama na Facebooku	18 016,40	10.05.2017
FB170032	reklama na Facebooku	18 002,08	11.05.2017
217408	Poradenství	18 000,00	01.11.2017
FB170028	reklama na Facebooku	17 999,76	07.05.2017
FB170030	reklama na Facebooku	17 997,80	09.05.2017

FB170029	reklama na Facebooku	17 991,16	08.05.2017
FB170025	reklama na Facebooku	17 990,00	30.04.2017
FB170034	reklama na Facebooku	17 984,19	15.05.2017
FB170027	reklama na Facebooku	17 981,48	05.05.2017
FB170033	reklama na Facebooku	17 980,60	13.05.2017
FB170043	reklama na Facebooku	17 901,42	26.05.2017
FB170056	reklama na Facebooku	17 895,83	08.06.2017
FB170054	reklama na Facebooku	17 894,48	06.06.2017
FB170050	reklama na Facebooku	17 846,18	02.06.2017
FB170041	reklama na Facebooku	17 817,05	24.05.2017
FB170047	reklama na Facebooku	17 790,90	30.05.2017
FB170045	reklama na Facebooku	17 711,85	28.05.2017
FB170039	reklama na Facebooku	17 706,15	22.05.2017
FB170035	reklama na Facebooku	17 596,41	17.05.2017

Tabulka 1 - Přehled výdajů

4. Úřad požádal o předložení prvotních dokladů k provozním výdajům strany v roce 2017 v období květen – říjen 2017.
5. Úřad požádal o předložení originálů darovacích smluv za rok 2017.

Kontrola vůči politické straně byla zahájena na základě údajů z předložené zprávy o financování volební kampaně, z předloženého účetnictví týkajícího se volební kampaně, z předložené Výroční finanční zprávy za rok 2017, z volebního účtu politického hnutí zřízeného v souladu ust. § 16a odst. 1 volebního zákona, z účtu zřízeného podle § 17a odst. 2 písm. a) zákona o sdružování, z Analýzy výdajů politických stran a hnutí ve volbách 2017 ve vybraných oblastech volební kampaně vypracované společností Lebeda Consulting s.r.o., IČO 29235901, se sídlem Mariánská 850/14, Olomouc a na základě dat od společnosti NielsenAdmosphere, a.s., IČO 26241226, se sídlem Českobratrská 2778/1, Praha 3.

3. Skutečnosti bez kontrolních zjištění

3.1 Kontrola dárců

3.1.1 Předmět kontroly

Kontrolní orgán se v rámci kontroly zaměřil také na osoby, které ve prospěch politické strany uhradily nebo se zavázaly uhradit výdaje na volební kampaň, poskytly peněžitý dar nebo bezúplatné plnění. Kontrolní orgán vycházel ze zprávy o financování volební kampaně, z výpisů z volebního účtu kontrolované osoby a z výpisů z účtu zřízeném podle ust. § 17a odst. 2 písm. a) zákona o sdružování (dále jen „zvláštní účet“). Kontrola spočívala v prověření, zda politická strana s dárci uzavřela darovací smlouvu.¹

3.1.2 Kontrolní zjištění

Kontrolovaný subjekt předložil všechny originály darovacích smluv za kalendářní rok 2017. Následně byl zjištěn soulad mezi údaji deklarovanými ve zprávě o financování volební kampaně a v předložených originálech darovacích smluv.

¹ Dle ust. § 18 odst. 5 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, může strana nebo hnutí přijmout dar nebo jiné bezúplatné plnění, jehož výše nebo obvyklá cena přesahuje částku 1000 Kč pouze na základě písemné smlouvy.

4. Kontrolní zjištění

4.1 Akce v rámci kampaně propagované na facebookovém profilu strany

4.1.1 Předmět kontroly

Jedním z bodů vedené kontroly byla kontrola veřejně propagovaných dílčích akcí na sociální síti Facebook pořádaných v rámci volební kampaně. K těmto akcím nebylo možné bezpečně identifikovat a přiřadit výdaje deklarované ve zprávě o financování volební kampaně, čímž nebyla možná kontrola jejich zahrnutí do celkových výdajů kampaně.

Konkrétně se jednalo o akci „Realistický transportér OT64 SKOT“, avizovanou dne 5.10.2017 na oficiálním facebookovém profilu strany „realiste.cz“, která byla plánována na týž den v Sušici², Klatovech³ a Plzni⁴, o akci „LED žárovky“, avizovanou 3.10.2017 na oficiálním facebookovém profilu strany „realiste.cz“, která byla plánována na týž den v Chebu, Sokolově a Karlových Varech, o „Akci s hudebním doprovodem Romana Dragouna“, avizovanou 13/10/2017 na oficiálním facebookovém profilu strany „realiste.cz“, která byla plánována na týž den postupně na 4 místech v Brně a o akci „Workshop Inkluze“, avizovanou 13.10.2017 na oficiálním facebookovém profilu strany „realiste.cz“, která byla plánována na týž den v Ostravě.

4.1.2 Vyžádané podklady

V rámci oznámení byla kontrolovaná osoba vyzvána k doložení přesného obsahu výdajů u všech výše uvedených akcí (kontrolní orgán vyžádal alespoň slovní komentář), k zaslání elektronických kopií všech písemností souvisejících s těmito výdaji (faktura, smlouva, objednávka, dodací list, apod.) a dále k identifikaci všech položek v části IV. Výdaje na volební kampaň ve Zprávě o financování volební kampaně, které na jednotlivé výdaje odkazují.

Kontrolovaná osoba se k předmětnému bodu kontroly vyjádřila dne 2. 4. 2019 v podání č.j. UDH-01091/2019 a spolu s tímto podáním kontrolnímu orgánu dodala všechny vyžádané podklady.

4.1.3 Kontrolní zjištění

K akci „Realistický transportér OT64 SKOT“ kontrolovaná osoba uvedla, že se „jednalo se o setkání s občany na náměstí v Rokycanech, kde byl proveden standardní zábor. Jeden z kandidátů na akci přijel svým obrněným transportérem, který vlastní jako fyzická osoba, má jej řádně přihlášený a může jej provozovat na veřejných komunikacích. Pronájem pozemku byl sjednán s městem Rokycany (faktura č. 11700176 / Město Rokycany / 6 000 Kč / viz. příloha č.8). Ve ZoFVK k nalezení v části IV., str. 6/IV., řádek 19 (6 000 Kč / nájemní smlouva na umístění volebního stánku Plzeňský klub).“ Kontrolní orgán tvrzení kontrolované osoby posoudil a na základě jejího prověření došel k závěru, že deklarovaný výdaj je zahrnut ve Zprávě o financování o volební kampaně a je také k dohledání na volebním účtu politické strany.

Jisté pochybení však kontrolní orgán spatřuje v samotném zapůjčení obrněného transportéru a s ním spojené náklady (provoz, pohonné hmoty, ...), resp. v jejich nezohlednění ve zprávě o financování

² https://www.facebook.com/events/1902562416729966/?active_tab=about

³ <https://www.facebook.com/events/150762445518068/>

⁴ <https://www.facebook.com/events/178598079367038/>

volební kampaně a tedy i v celkových výdajích volební kampaně. Výdajem volební kampaně je totiž i plnění, které bylo poskytnuto bezplatně nebo za cenu nižší než obvyklou.⁵ Kontrolní orgán má tedy za to, že ač je obrněný transporter ve vlastnictví kandidáta, je politická strana jeho poskytnutí a výdaje s ním spojené započítat do výdajů volební kampaně a uvést buď v oddíle „Jiná bezúplatná plnění poskytnutí kandidujícímu subjektu“, příp. v oddíle „Výdaje hrazené kandidáty“. I přes skutečnost, že tyto výdaje nelze vyčíslit přesnou částkou, kontrolní orgán konstatuje, že tím, že kontrolovaná osoba bezúplatně plnění do výdajů volební kampaně nezapočítala, porušila příslušná ustanovení volebního zákona.

V rámci akce „LED žárovky“ kontrolovaná osoba sdělila, že zábor veřejného prostranství proběhl formou organizace petičního stánku, které nepodléhá rozhodnutí o zvláštním užívání komunikace, příp. souhlasu vlastníka a za jeho realizace se ani nevybírají místní poplatky.⁶ Dle vyjádření kontrolované osoby byl nákladem akce „*pouze reklamní materiál (2000 ks LED žárovek) poskytnutý formou bezúplatného plnění.*“ K tomuto plnění kontrolovaná osoba poskytla darovací smlouvu DSN170046, uzavřenou mezi Tomášem Ševčíkem (narozen 4. 9. 1964, trvalý pobyt Boční 416/3, 360 04 Karlovy Vary – Bohatice) a politickou stranou. Hodnota nepeněžního daru byla vyčíslena na částku 200.000,-Kč. Toto bezúplatné plnění je řádně uvedeno ve Zprávě o financování volební kampaně.

Povahu volební akce „Akce s hudebním doprovodem Romana Dragouna“ kontrolovaná osoba popsala jako „*hudební vystoupení organizované jedním z jihomoravských kandidátů. K akci neexistuje žádná faktura, umělec vystoupil zdarma, sál byl rovněž zdarma a ozvučovací technika byla majetkem jednoho z jihomoravských kandidátů. Zde bohužel skutečně patrně došlo k chybě a kandidát který akci organizoval na ni zapomněl uzavřít smlouvu o bezúplatném plnění.*“ Kontrolní orgán tvrzení kontrolované osoby posoudil a dospěl k závěru, že v tomto konkrétním případě skutečně došlo k porušení volebního zákona, neboť hudební vystoupení realizované bez úplaty je bezúplatným plněním poskytnutým politické straně. V případě přijetí bezúplatného plnění, resp. v případě jeho poskytnutí je třeba, aby mezi kandidujícím subjektem a poskytovatelem bezúplatného plnění byl jasně stanoven rozsah kampaně, protože této straně v důsledku poskytnutí bezúplatného plnění vzniká povinnost započíst jeho hodnotu do celkového limitu nákladů na kampaň. Ust. § 16c odst. 3 zákona uvádí, že bylo-li plnění, které je součástí volební kampaně, poskytnuto bezplatně nebo za cenu nižší než obvyklou, započítá se do této částky jeho obvyklá cena podle zákona upravujícího oceňování majetku státu a strana jej musí vykázat ve své zprávě o financování kampaně. S ohledem na tuto skutečnost je tedy jasné, že politickou stranou deklarované výdaje na volební kampaň by v případně zákonného postupu doznaly změn, co do jejich výše (došlo by k jejich navýšení). I přes skutečnost, že tyto výdaje nelze vyčíslit přesnou částkou, kontrolní orgán konstatuje, že tím, že kontrolovaná osoba bezúplatně plnění do výdajů volební kampaně nezapočítala, porušila příslušná ustanovení volebního zákona.

Kontrolovaná osoba ve výše uvedeném podání vyjádřila také k akci „Workshop Inkluze“, kdy uvedla, že se jednalo o akci „*pořádanou Moravskoslezským klubem Realistů. Nákladem byl pouze pronájem a související služby v hotelu, kde se akce konala (viz. příloha č. 7). Ve ZoFVK k nalezení v části IV., str. 5/IV., řádek 11 (4 840 Kč / pronájem konferenčních prostor a služby Ostrava 15.10.)*.“ Kontrolní orgán tvrzení politické strany prověřil a dospěl k závěru, že deklarované výdaje byly zahrnuty do celkových výdajů volební kampaně.

⁵ Viz ust. § 16c odst. 3 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁶ Viz ust. § 4 odst. 3 zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním, ve znění pozdějších předpisů

Na základě výše uvedených skutečností kontrolní orgán konstatuje, že tím, že kontrolovaná osoba nezahrnula do výdajů volební kampaně poskytnuté bezúplatné plnění, porušila ust. § 16d odst. 3 písm. b) volebního zákona.

4.2 Položky v části IV. Výdaje na volební kampaň ve Zprávě o financování volební kampaně (volby do PS ČR 20. - 21. 10. 2017)

4.2.1 Předmět kontroly

Předmětem kontroly specifikované v bodu č. 1 oznámení byla analýza výdajů volební kampaně vedené na sociálních sítích⁷, a to z důvodu kontroly splnění povinnosti stanovené v § 16b odst. 1 volebního zákona⁸ a dále povinnosti stanovené v § 16c odst. 3 volebního zákona⁹. Kontrolní orgán se zaměřil konkrétně na výdaje specifikované jako „*správa a sponzoring FB stránek Královéhradecký klub*“, „*jazykové korektury a práce na sociálních sítích – centrála*“ a „*vytváření strategie pro sociální – centrála*“.

4.2.2 Vyžádané podklady

V souvislosti s předmětným kontrolním bodem byly od politické strany vyžádány všechny písemnosti související s výše uvedenými výdaji. Vyžádány byly zejména objednávky, faktury, smlouvy, dodací listy a podobně. Kontrolovaná osoba kontrolujícímu orgánu dne 2. 4. 2019 zaslala písemné vyjádření k předmětnému bodu kontroly spolu s fakturami k jednotlivým výdajovým položkám. Úřad tyto zanalyzoval a s ohledem na přetrvávající nejasnosti kontrolovanou osobu vyzval k dodání objednávek a dodacích listů vztahujících se ke všem dodaným fakturám. Kontrolovaná osoba tyto podklady dodala dne 13. 8. 2019.

4.2.3 Kontrolní zjištění

Politická strana se k předmětnému bodu kontroly vyjádřila dne 2. 4. 2019 v podání č.j. UDH-01091/2019. V tomto podání politická strana uvedla, že v případě správy a sponzoringu FB stránek „*Královéhradecký klub*“ se jednalo o „*správu a sponzoring příspěvků na síti Facebook a to pro kandidátku Realistů Danielu Luskovou*“. K tomuto výdaji volební kampaně kontrolovaná osoba kontrolnímu orgánu předložila fakturu vystavenou společností XANTIPA AGENCY s.r.o., IČO 25947940, se sídlem Branická 213/53, Praha na částku 29.999,-Kč. Tento výdaj byl řádně uveden ve zprávě o financování volební kampaně, byla dohledána také příslušná položka na volebním účtu. Kontrolní orgán však mj. zkoumal i skutečnost, zda kontrolovanou osobou vynaložený výdaj odpovídá hrazené aktivitě na sociální síti Facebook (analýzu pohybů, vč. jejich nákladnosti má Úřad k dispozici). V rámci tohoto kontrolního bodu kontrolní orgán konstatuje, že ze strany politické strany byla vyvinuta maximální součinnost, poskytnuty všechny vyžádané materiály a dodrženy povinnosti jí stanovené volebním zákonem.

⁷ Kontrolní orgán se zaměřil především na volební kampaň vedenou na sociální síti Facebook a dále na sociální síti Twitter.

⁸ K úhradě výdajů volební kampaně lze použít pouze peněžní prostředky uložené na volebním účtu.

⁹ Do výdajů volební kampaně se započítávají částky, které kandidující politická strana, politické hnutí nebo koalice, jejich kandidát anebo nezávislý kandidát uhradili nebo mají uhradit, včetně částek, které s jejich vědomím uhradily nebo se za ně zavázaly uhradit třetí osoby. Bylo-li plnění, které je součástí volební kampaně, poskytnuto bezplatně nebo za cenu nižší než obvyklou, započítá se do této částky jeho obvyklá cena podle zákona upravujícího oceňování majetku státu.

V kontextu výdaje realizovaného na základě FA č. 2017002 a na základě FA č. 2017003 kontrolovaná osoba uvedla, že se jednalo o „*práci mediální agentury, která prováděla stylistickou úpravu a jazykovou korekturu veřejně publikovaných textů, např. obsah na sociální síť, web, blog, komentáře apod.*“ Úřad k deklarovanému výdaji ve výši 60.500,-Kč a ve výši 30.250,-Kč uvádí, že k předložené faktuře existuje položka v hlavní účetní knize, položka na volebním účtu politické strany a odpovídající výdaj deklarovaný ve zprávě o financování volební kampaně.

Předmětem kontroly v rámci výše uvedeného bodu byl také výdaj realizovaný na základě FA č. 172000822 ve výši 4.840,-Kč. Faktura byla vystavena za krátkodobý nájem nebytových prostor Domu kultury města Ostravy, a.s. a služby s nájem spojené. Tento výdaj byl uhrazen z volebního účtu dne 11.10.2017 ve prospěch účtu dodavatele a následně byl zahrnut do volebních výdajů.

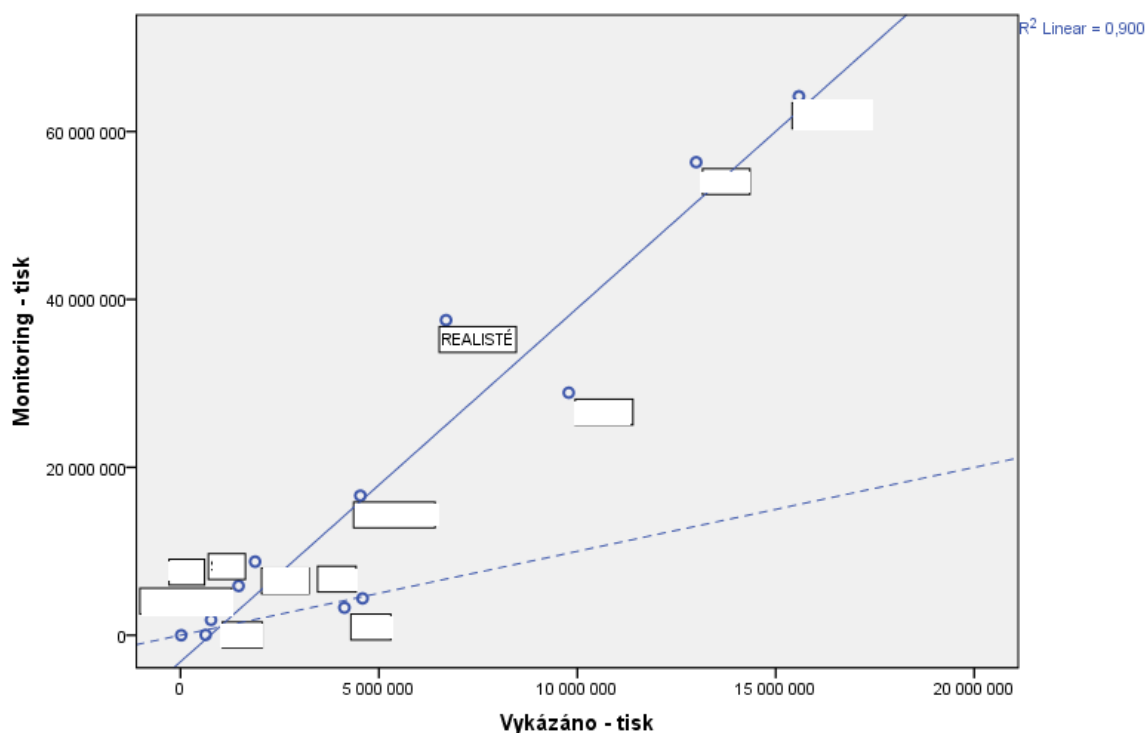
K výdaji realizovanému na základě faktur č. 042017 a 052017 vydaných Ing. Ivanem Pištorou politická strana uvedla, že se jednalo o „*práci mediálního experta, který radil se strategií komunikace na sociálních sítích, zejména s koncepcí a stylem komunikace na Facebooku a Twitteru, cílením některých příspěvků a způsobu jejich další komerční propagace.*“ Faktury byly vystaveny na částku 2 x 15.972,- Kč. Kontrolní orgán k předmětnému výdaji uvádí, že kontrolovaná osoba v rámci kontroly nepředložila vyžádané doplňující doklady (zejména objednávku služby), a to z důvodu, že „*předmětnou objednávku může doložit pouze Ing. Pištora.*“ Kontrolované osobě se však nepodařilo navázat účinnou komunikaci s Ing. Pištorou a objednávka ze strany kontrolované osoby nebyla předložena. Kontrolní orgán dále uvádí, že deklarované výdaje nebyly kontrolovanou osobou hrazeny z volebního účtu a ani nebyly zahrnuty do volebních výdajů. Jednalo se o služby při vytváření strategie pro sociální síť v měsíci 05/2017 a 06/2017, tedy v době probíhající volební kampaně. Jedná se tak jednoznačně o volební výdaj, který měl být uhrazen z volebního účtu a měl být zahrnut do volebních výdajů.

Na základě výše uvedených skutečností kontrolní orgán konstatuje, že tím, že kontrolovaná osoba nezahrnula do výdajů volební kampaně částku ve výši 31.944,-Kč za služby při vytváření strategie pro sociální síť v měsíci 05/2017 a 06/2017, porušila ust. § 16d odst. 3 písm. b) volebního zákona.

4.3 Volební kampaň v tištěných médiích

4.3.1 Předmět kontroly

V rámci úkonů předcházející kontrole kontrolní orgán posuzoval analýzu výdajů politických stran a hnutí ve volbách 2017 ve vybraných oblastech volební kampaně, která pro Úřad byla vypracována společností Lebeda Consulting s.r.o., IČO 29235901, se sídlem Mariánská 850/14, Olomouc, a dospěl ke zjištění, že politická strana měla dle analýzy výrazně vyšší objem tištěné reklamy, než který by odpovídal nákladům vykázaným ve ZFK. V úvahu byly vzaty stejné ceníkové podmínky jako u ostatních kandidujících subjektů (Graf 1). Tato situace může být způsobena buď vyššími poskytnutými slevami, než je tomu u ostatních subjektů (což může spadat do kategorie bezúplatného plnění), nebo nevykázáním všech nákladů na tištěnou reklamu (což by byl přestupek dle zákona o volbách). Na základě těchto zjištění kontrolní orgán specifikoval předmětný bod kontroly, kdy jeho předmětem bylo doložení veškerých výdajů týkajících se tištěné reklamy zjištěné monitoringem, zjištění výše poskytovaných slev a kontrola vykázání těchto výdajů ve zprávě o financování volební kampaně.

Graf 1 - Vztah výdajů vykázaných politickými stranami na reklamu v tisku a monitorovaného objemu reklamy v tisku (v ceníkových cenách)

Zdroj: Lebeda Consulting

4.3.2 Vyžádané podklady

Kontrolní orgán kontrolované výdaje specifikoval v oznámení (viz Tabulka č. 2). Na základě této specifikace kontrolovaná osoba poskytla primární účetní doklady k tištěné reklamě, spolu s popisem účelu a evidencí ve zprávě o financování volební kampaně.

Daňový doklad	Účel	Zpráva o financování volební kampaně
F.č. 2117029886 na 64.947,-Kč	Inzerce 5+2 HK MAFRA	str. 3/IV., řádek 27
F.č. 3000000860 na 1.700,-Kč	Inzerce v Chlumeckých listech	str. 4/IV., řádek 1
F.č. 211702236 na 16.000,-Kč	Inzerce Noviny Zlínského kraje	str. 4/IV., řádek 3
F.č. 1040000508 na 3.480,-Kč	Inzerce Zpravodaj Nový Bydžov	str. 4/IV., řádek 32
F.č. 3700425 na 32.525,-Kč	Inzerce v inzertních novinách ORIN	str. 6/IV., řádek 3
F.č. 2176102768 na 2.710,-Kč	Inzerce v deníku Právo	str. 6/IV., řádek 24
F.č. 1717019012 na 15.652,-Kč	Inzerce Ústecký deník VLM	str. 6/IV., řádek 26

F.č. 01710361 na 26.345,-Kč	Kampaň v Jihočeských týdenících	str. 6/IV., řádek 31
F.č. 20171590 na 4.658,-Kč	Inzerce Váš Region MSL	str. 7/IV., řádek 8
F.č. 20171690 na 6.050,-Kč	Inzerce Váš Region PLZ	str. 7/IV., řádek 9
F.č. 2017280 na 4.358.554,-Kč	Inzerce 5/17 (nespecifikováno)	str. 2/IV., řádek 2 (500.000.-Kč) str. 2/IV., řádek 4 (2.500.000.-Kč) str. 7/IV., řádek 21 (1.358.554.-Kč)
F.č. 2017336 na 8.808.731,-Kč	Inzerce 6/17 (nespecifikováno)	str. 7/IV., řádek 22
F.č. 1717019582 na 6.965,-Kč	Inzerce Opavském deníku VLM	str. 7/IV., řádek 29
F.č. 1717018208 na 12.099,-Kč	Inzerát v deníku Extra	str. 8/IV., řádek 11

Tabulka 2 - Přehled výdajů na tištěnou reklamu ve ZFK

4.3.3 Kontrolní zjištění

Z předložené zprávy o financování volební kampaně plyne, že celková vykázaná částka pro inzerci v tisku činila 13.360.416,-Kč. Tato částka byla prokázána i ze strany kontrolované osoby, a to předložením všech souvisejících podkladů k jednotlivým výdajům. Po kontrole jednotlivých dokladů vztahujících se vykázaným výdajům kontrolní orgán konstatuje, že v modelu uvedeném v Grafu č. 2 se kontrolovaná osoba dostává do pásma ostatních kandidujících subjektů, tedy že objem tištěné reklamy odpovídá výdajům uvedeným ve ZFK.

Výsledky analýzy byly ovlivněny nezohledněním slev, které byly politické straně poskytnuty od jednotlivých dodavatelů tištěné reklamy. Je pravdou, že tyto měla politická strana vykázat jakožto bezúplatné plnění poskytnuté kandidujícímu subjektu. Není však možné tyto slevy v plné výši tak, jak jsou deklarovány například ve faktuře, započítat jako bezúplatné plnění, neboť skutečná výše bezúplatného plnění se odvíjí od tzv. ceny obvyklé¹⁰ za poskytnutou službu. K této skutečnosti tedy

¹⁰ Pojem „cena obvyklá“ není v rámci volebních zákonů nikterak definován. Kontrolní orgán tedy per analogiam iuris (srov. § 2 odst. 1 zákona č. 151/1997, o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů) cenu obvyklou chápe jako cenu, která by byla dosažena při prodeji stejného, popřípadě obdobného majetku nebo při poskytování stejné nebo obdobné služby v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění. Přitom se zvažují všechny okolnosti, které mají na cenu vliv, avšak do její výše se nepromítají vlivy mimořádných okolností trhu, osobních poměrů prodávajícího nebo kupujícího ani vliv zvláštní obliby. Mimořádnými okolnostmi trhu se rozumějí například stav tísně prodávajícího nebo kupujícího, důsledky přírodních či jiných kalamit. Osobními poměry se rozumějí zejména vztahy majetkové, rodinné nebo jiné osobní vztahy mezi prodávajícím a kupujícím. Zvláštní oblibou se rozumí zvláštní hodnota přikládaná majetku nebo službě vyplývající z osobního vztahu k nim. Obvyklá cena vyjadřuje hodnotu věci a určí se porovnáním.

Úřad dále také zohlednil definici uvedenou v zákoně č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, dle něž se cenou obvyklou rozumí cena shodného nebo z hlediska užití porovnatelného nebo vzájemně zastupitelného zboží volně sjednávána mezi prodávajícími a kupujícími, kteří jsou na sobě navzájem ekonomicky, kapitálově nebo personálně nezávislí na daném trhu, který není ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže. Nelze-li zjistit cenu obvyklou na trhu, určí se cena pro posouzení, zda nedochází ke zneužití výhodnějšího hospodářského postavení, kalkulačním propočtem ekonomicky oprávněných nákladů a přiměřeného zisku.

v rámci kontrolních závěrů kontrolní orgán nepřihlíží, neboť není možné tyto výdaje, resp. bezúplné plnění, vyčíslit.

V rámci provedené kontroly však kontrolní orgán identifikoval výdaj za volební reklamy uveřejněné v komunikačním médiu obce (měsíčník Chlumecké listy, které vlastní město Chlumeck nad Cidlinou).

Na základě výše uvedených skutečností kontrolní orgán konstatuje, že tím, že kontrolovaná osoba využila k volební kampani komunikační médium obce (měsíčník Chlumecké listy ve vlastnictví města Chlumeck nad Cidlinou), porušila ust. § 16 odst. 4 volebního zákona.

4.4 Namátková kontrola provozních výdajů vynaložených v rámci voleb do Poslanecké sněmovny v roce 2017

4.4.1 Předmět kontroly

Smyslem kontroly vedené vůči kontrolované osobě bylo prověření, zda kontrolovaná osoba do financování volební kampaně zahrнула veškeré výdaje na volební kampaň (zda výdaje na volební kampaň byly opravdu hrazeny výhradně z volebního účtu a uvedeny ve ZFK). Za tímto účelem byly kontrolovány také finanční transakce z provozního účtu a na základě této kontroly kontrolní orgán námatkově vytypoval platby, které mohly potencionálně souviset s volební kampaní, a tím pádem byly volebním výdajem.

4.4.2 Vyžádané podklady

Kontrolovaná osoba kontrolnímu orgánu předložila většinu vyžádaných podkladů, tedy dokumenty vztahující se k deklarováním provozním výdajům. Kontrolní orgán u všech dokumentů provedl kontrolu a konstatuje, že celkem u 3 z předložených dokumentů bylo shledáno pochybení.

4.4.3 Kontrolní zjištění

Na základě předložených faktur bylo zjištěno následující:

1. Faktura č. 170800002, ze dne 18.07.2017, vystavená společností Agentura A-PROPOS s.r.o., IČO 27208869, se sídlem Doubek 37, 251 01 Říčany na částku 655.820,- Kč (vč. DPH), za dodávku reklamních předmětů s brandingem „Realisté“ (kelímky na kávu s brandingem – 7 000 ks, mlíčka, cukry, míchátko ke kávě 7 000 ks, slunečník s brandingem 1 ks, čokoládové mince s jednostrannou ražbou 30 000 ks, balónky s dvoubarevným potiskem 20 000 ks, klobouk s brandingem 10 000 ks a měsíční paušál).

Předmětná faktura byla kontrolovanou osobou uhrazena dne 23. 8. 2017 ve prospěch účtu dodavatele. Platba nebyla uhrazena z volebního účtu a nebyla zahrnuta do volebních výdajů. Jednalo se o materiál s vazbou na volební kampaň, proto úhrada za něj měla být realizována z volebního účtu. **Toto dílčí kontrolní zjištění ovlivní vykázané financování volební kampaně tím, že výdaje na volební kampaň deklarované Realisty navýší o částku 655.820,- Kč.**

2. Faktura č. F11707/23-MV, ze dne 11. 7. 2017, vystavená CS Development s.r.o., IČO 48592455, se sídlem Thunovská 179/12, 118 00 Praha 1 na částku 203.582,50 Kč (vč. DPH), za služby nad rámec paušálu – aplikační podpora Realisté.cz za měsíc 06/2017.

Předmětná faktura nebyla uhrazena z volebního účtu a ani nebyla zahrnuta do volebních výdajů. Jednalo se navýšení platby v době probíhající volební kampaně za sjednané paušální služby. Jednalo se tedy o volební výdaj, který měl být uhrazen z volebního účtu a měl být zahrnut do volebních výdajů, avšak ani jedno z toho však nebylo kontrolovanou osobou provedeno. **Toto dílčí kontrolní zjištění ovlivní vykázané financování volební kampaně tím, že výdaje na volební kampaň deklarované Realisty navýší o částku 203.582,50 Kč.**

3. Faktura č. 11700176 ze dne 12. 10. 2017 vystavená Městem Rokycany, IČO 05632595, se sídlem Masarykovo nám. 1, 337 01 Rokycany na částku 6.000,- Kč (vč. DPH) za užívání pozemku ppč. 2764/1 za účelem umístění obrněného transportéru a volebního stánku.

Tato faktura byla uhrazena z volebního účtu dne 13. 10. 2017 ve prospěch účtu dodavatele, avšak nebyla zahrnuta do volebních výdajů. Jednalo se o volební výdaj, proto úhrada měla být zahrnuta do volebních výdajů kontrolované osoby. **Toto dílčí kontrolní zjištění ovlivní vykázané financování volební kampaně tím, že výdaje na volební kampaň deklarované Realisty navýší o částku 6.000,- Kč.**

4. Faktura č. 5102663331 ze dne 24. 10. 2017 vystavená Českou poštou, s.p., IČO 47114983, se sídlem Politických vězňů 909/4, 225 99 Praha na částku 83.443,10 Kč (vč. DPH) za roznášku propagačních letáků.

Tato faktura byla uhrazena z volebního účtu dne 28. 11. 2017 ve prospěch účtu dodavatele, avšak nebyla zahrnuta do volebních výdajů. Jednalo se o volební výdaj, proto úhrada měla být zahrnuta do volebních výdajů kontrolované osoby. **Toto dílčí kontrolní zjištění ovlivní vykázané financování volební kampaně tím, že výdaje na volební kampaň deklarované Realisty navýší o částku 83.443,10 Kč.**

Na základě výše uvedených skutečností kontrolní orgán konstatuje, že tým, že kontrolovaná osoba nezahrnula do výdajů volební kampaně částku v celkové výši 948.845,60 Kč, porušila ust. § 16d odst. 3 písm. b) volebního zákona.

4.5 Úvěr pro financování volební kampaně

4.5.1 Předmět kontroly

V rámci vedené kontroly kontrolní orgán dále prověřoval, zda stávající stav, kdy je JUDr. Marek Dospiva (jako občan – fyzická osoba) v pozici věřitele politické strany REALISTÉ, není v rozporu s ustanovením § 17 odst. 8 zákona o sdružování, které taxativně stanoví možné zdroje financování politických stran a politických hnutí.

V rámci kontroly Úřad vycházel z údajů uvedených v předložené Zprávě o financování volební kampaně, kde je v části V. Peněžité dluhy, k jejichž plnění se kandidující subjekt v souvislosti s financováním volební kampaně zavázal, uvedeno, že „úvěr ke krytí volebních politické strany Realisté ve výši 18 300 000 Kč dle Smlouvy o úvěru reg. č. CZK 46/OAO/2017 uzavřené dne 19.10.2017 mezi J&T BANKA, a.s. a politickou stranou Realisté byl zajištěn bankovní zárukou dle Smlouvy o poskytnutí bankovní záruky 8/2017 /BZ dne 19.10.2017 mezi Privatbanka, a.s. a politickou stranou Realisté. Na základě výše uvedené Smlouvy o postoupení pohledávky ze dne 19.12.2017 mezi panem

Markem Dospivou a Privatbanka, a.s. vstoupil pan Marek Dospiva do pozice věřitele postoupené pohledávky.“

Kontrolní orgán dále vycházel také z předložené Výroční finanční zprávy za rok 2017 a z její přílohy, kterou tvoří Zpráva nezávislého auditora. V této je mj. uvedeno, že „na základě Smlouvy o úvěru, reg. č. CZK 46/OAO/2017, uzavřené dne 19. 10. 2017 mezi J&T BANKA, a.s. a politickou stranou Realisté byl poskytnut úvěr k financování volebních nákladů do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve výši 18.300.000 Kč. Úroková sazba činila 3M PRIBOR + odchylka ve výši 4% p.a. Splátky úvěru byly stanoveny variantně v závislosti na dosaženém volebním výsledku strany tj. zisku 3% volebních hlasů, následovně: i) pro případ nepříznivého volebního výsledku jednorázově dne 20.11.2017 v plné výši, ii) pro případ příznivého volebního výsledku v pravidelných čtvrtletních splátkách ve výši 1 140 000 Kč vč. platby naběhlých úroků od 25.4.2018.“

Politické straně byl tedy poskytnut úvěr od J & T BANKA, a.s., IČO 47115378, se sídlem Pobřežní 297/14, Praha (dále jen „J & T BANKA“). Tento byl zajištěn ze strany Privatbanky, a. s., IČO 31634419, se sídlem Einsteinova 25, Bratislava (dále jen „Privatbanka“) na základě Zmluvy o poskytnutí bankovní záruky č. 8/2017/BZ ze dne 19.10.2017 (dále jen „smlouva o záruce“) mezi Privatbankou a politickou stranou, a to do výše 19.200.000,-Kč při úrokové sazbě 1,5 % p.a. v pravidelných měsíčních splátkách. V rámci smlouvy o záruce, čl. 5 bod 5.1.1, byl vyhlášen ručitelem JUDr. Marek Dospiva, nar. _____, trv. bytem _____, Praha. Kontrolní orgán konstatuje, že ač smlouva o záruce, již byl JUDr. Dospiva vyhlášen ručitelem, nebyla JUDr. Dospivou podepsána, dle čl. 2 bod 2.1 je poskytnutí bankovní záruky podmíněné předložením ručitelského vyhlášení.

Splátka úroku za měsíc říjen ve výši 9.468,49 Kč byla uhrazena dne 31. 10. 2017 a splátka za měsíc listopad ve výši 23.671,23 Kč byla uhrazena dne 14. 11. 2017.

S ohledem na dosažený nepříznivý volební výsledek politické strany byla dne 22. 11. 2017 realizována úhrada z úvěru „J & T BANCE“, a to na základě smlouvy o záruce. Téhož dne zaslala Privatbanka politické straně informaci o úhradě plnění na základě uplatnění bankovní záruky č. 8/2017. V tomto sdělení Privatbanka politickou stranu žádala o úhradu pohledávky Privatbanky, která vznikla plnění z bankovní záruky na základě Článku 4 bod 4.2.3 smlouvy o záruce, a to nejpozději do 4. 12. 2017.

Do tohoto data politická strana vůči bance její závazek nesplnila a v důsledku toho jí Privatbanka kontaktovala s žádostí o udělení souhlasu s postoupením pohledávky. Privatbanka se v rámci žádosti odkázala na ust. § 92 odst. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., o bankách a o změně a doplnění některých zákonů, jímž se realizace poskytnutého úvěru řídila, a podle kterého je (na rozdíl od ustanovení § 1879 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů) k postoupení pohledávky třeba souhlasu povinného.¹¹ K vyjádření povinného byla stanovena lhůta 10 dní ode dne doručení žádosti.

¹¹ Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke

Kontrolní orgán nemá k dispozici písemný souhlas či nesouhlas politické strany, který by byl zaslán Privatbance. Politická strana, dle sdělení jejího tajemníka Mgr. Michala Moroze, však tento souhlas nedala. Privatbanka ovšem pohledávku postoupila, a to JUDr. Marku Dospivovi, nar. _____, tvr. bytem _____, Praha. O této skutečnosti byla politická strana Privatbankou informována dopisem ze dne 10. 1. 2018.

4.5.2 Kontrolní zjištění

Zařazením předmětného bodu do vedené kontroly Úřad zjišťoval, zda nedošlo k porušení ust. § 17 odst. 8 zákona o sdružování, který stanovuje možné příjmy politické strany a politického hnutí a tím vylučuje možnost financování politické strany či politického hnutí ze strany fyzické osoby (pokud se nejedná o dar nebo bezúplatné plnění, jehož maximální možnou výši zákon zakotvil). Kontrolní orgán zohlednil všechny skutečnosti, které kontrolovaná osoba v rámci vedené kontroly uvedla a konstatuje, že v daném případě došlo k porušení ust. § 17 odst. 8 zákona o sdružování. K tomuto porušení však nedošlo přímo, nýbrž provedením postupných, na sebe navazujících kroků, které směřovaly k porušení výše uvedeného ustanovení zákona o sdružování, přestože každý z těchto kroků jednotlivě rozpor se zákonem nezpůsobil.

Kontrolní orgán má za to, že v případě, kdy by došlo k plnění ze strany ručitele právě z institutu ručitelství, k porušení zákona o sdružování by patrně nedošlo, neboť JUDr. Dospiva by se stal věřitelem politické strany z důvodu zákonem stanovené povinnosti plnění z jeho strany, tedy nezávisle na jeho vůli či dokonce na vůli politické strany. K tomu, aby však JUDr. Dospiva byl povinen plnit za dlužníka z pozice ručitele, tedy za politickou stranu, resp. aby věřitel byl oprávněn po ručiteli vyžadovat plnění, bylo třeba, aby politická strana jako dlužník nesplnila svůj splatný závazek v přiměřené době poté, co ho k tomu věřitel písemně vyzval.¹² Privatbanka sice dopisem ze dne 22. 11. 2017 politickou stranu upozornila na povinnost uhradit závazek ve výši 18.395.416,68 Kč, a to do 4. 12. 2017, ovšem žádost o postoupení pohledávky byla ze strany JUDr. Dospivy podána dne 30. 11. 2017. JUDr. Dospiva se tak tedy zcela dobrovolně, záměrně a vědomě staví do pozice ručitele.

K tomu, aby Privatbanka mohla pohledávku postoupit, bylo třeba souhlasu politické strany, k němuž ji vyzvala dopisem ze dne 5. 12. 2018.¹³ Dle sdělení politické strany tato souhlas nedala, resp. písemné vyjádření nezaslala, čímž Privatbance nesdělila informace o skutečnosti, že fyzická osoba dle zákona o sdružování nemůže být věřitelem politické strany. Politická strana tedy udělila souhlas, byť konkludentní, aby se fyzická osoba stala jejím věřitelem. Stejně tak fyzická osoba, JUDr. Marek Dospiva, se stal jejím věřitelem z vlastní vůle.

zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

¹² Viz ust. § 306 odst. 1 zákona č. 513/1991 Zb., obchodní zákoník

¹³ Dle ust. § 92 odst. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov platí, že Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmlouvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta.

Politická strana povinnost hradit pohledávku vůči JUDr. Dospivovi neplní. Dluh je splácen formou poskytnutí bezúplatného plnění ze strany JUDr. Dospivy ve výši 3.000.000 Kč/rok (JUDr. Dospiva každý rok politické straně sníží dluh o výši bezúplatného plnění, tedy o částku 3.000.000 Kč.

Na základě výše uvedených skutečností kontrolní orgán konstatuje, že v daném případě došlo k obejití smyslu a účelu ustanovení § 17 odst. 8 písm. i) zákona o sdružování, jímž je umožněno financování politických stran a hnutí formou úvěrů a zápůjček poskytovaných toliko bankami, platebními institucemi a institucemi elektronických peněz nebo jejich pobočkami v České republice, neboť na základě výše popsaných kroků je zřejmé, že od samého počátku bylo záměrem zúčastněných subjektů, aby se faktickým věřitelem resp. poskytovatelem úvěru stal JUDr. Marek Dospiva jakožto fyzická osoba.

Kontrolní orgán tedy konstatuje, že tím, že věřitelem kontrolované osoby je fyzická osoba, došlo k porušení ust. 17 odst. 8 zákona o sdružování.

5. Shrnutí

Kontrolní orgán vedl vůči kontrolované osobě kontrolu podle příslušných ustanovení kontrolního řádu. Chronologický průběh kontroly byl popsán v kapitole 1. V kapitole 2 kontrolní orgán rekapituloval rozsah kontroly, vč. popisu jejích jednotlivých bodů a příslušné konkretizace. V rámci kontroly některých bodů kontrolní orgán neshledal žádná pochybení co do porušení příslušných ustanovení volebního zákona. Tyto závěry kontrolní orgán popsal v kapitole 3. V případě, kdy kontrolní orgán pochybení zjistil, tyto popsal a uvedl v kapitole 4. Jejich shrnutí přináší níže Tabulka 3 a dopad na vyčíslení volebních nákladů vyčísluje Tabulka 4.

Kapitola	Název	Zjištěná pochybení/Porušený předpis	Změna nákladů kampaně
4.1	Akce v rámci kampaně propagované na facebookovém profilu strany	§ 16d odst. 3 písm. b) volebního zákona	-
4.2	Položky v části IV. Výdaje na volební kampaň ve Zprávě o financování volební kampaně (volby do PS ČR 20. – 21. 10. 2017)	§ 16d odst. 3 písm. b) volebního zákona	31.944,-Kč
4.3	Volební kampaň v tištěných médiích	§ 16 odst. 4 volebního zákona	-
4.4	Namátková kontrola provozních výdajů vynaložených v rámci voleb do Poslanecké sněmovny v roce 2017	§ 16d odst. 3 písm. b) volebního zákona	948.845,60 Kč
4.5	Úvěr pro financování volební kampaně	§ 17 odst. 8 zákona o sdružování	-

Tabulka 3 - Shrnutí zjištěných pochybení

Kontrolní orgán konstatuje, že v důsledku kontrolních zjištění, které rekapituluje Tabulka 3, se mění výdaje na předmětnou volební kampaň tak, jak uvádí *Tabulka 4.*

Výše výdajů dle zprávy o financování kampaně	31.106.518,11 Kč
Navýšení výdajů na základě kontrolních zjištění	+ 980.789,60 Kč
Výše vyčíslitelných nákladů na základě kontroly	32.087.307,71 Kč

Tabulka 4 - Změna výdajů na předmětnou volební kampaň

6. Poučení

Proti výše uvedeným kontrolním zjištěním může kontrolovaná osoba podle § 13 kontrolního řádu podat u Úřadu písemně (prostřednictvím poštovní přepravy, datovou zprávou či e-mailem se zaručeným elektronickým podpisem) ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole námitky, z nichž musí být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

Mgr. et Mgr. Jiří Navrátil, Ph.D.
vedoucí kontrolní skupiny

Ing. Vlastimil Závadský
člen kontrolní skupiny

Mgr. Monika Strnadová
členka kontrolní skupiny

Rozdělovník

Kontrolní spis

Kontrolovaná osoba